

**KIUSAMISVABA
KOOL**

**HEATEO
MÖJUFOND**

KÜSK
KÜSK

**Uuskasutus-
keskus** ASJADE UUS ELU

PRISMA

tasku

KiVa programm

- Tõenduspõhine programm kiusamise ennetamiseks ja vähendamiseks.
- Välja töötatud Soomes, Turu Ülikoolis.
- KiVa ei ole mööduv „projekt“, vaid püsiv tegutsemisviis kiusamise ennetamiseks ja lõpetamiseks.

Mis on kiusamine?

- Kahjustav käitumine või alandav kohtlemine, mis on
  - tahtlik,
  - korduv,
  - suunatud kaitsetu või vähem tugeva isiku vastu.
- Kiusamine ei ole
  - konflikt
  - vaidlus
  - kaklus

Kiusamise vormid

- Kõige sagedasem on **sõnaline kiusamine**: narrimine, avalik naeruvääristamine.
- **Kaudne kiusamine** sisaldab näiteks sellist käitumist nagu grupist välja tõrjumine või kellegi kohta inetute juttude levitamine.
- **Füüsiline kiusamine** on näiteks tõukamine, löömine, peksmine.
- **Küberkiusamine** on üsna uus kiusamise vorm, mis toimub arvuti ja telefoni teel.

KiVa programmi eesmärgid

- Kiusamise vähendamine
- Kiusamisjuhtumite ennetamine (KiVa tunnid, korrapidaja õpetajad kannavad KiVa veste, erinevad üritused jne.)
- Kiusamise põhjustatud negatiivsete mõjude minimeerimine (märgatud kiusamisjuhtumitesse sekkumine)

Ennetavad (universaalsed) tegevused: KiVa tunnid õpilastele

- Viiakse läbi 1. ja 2. kooliastmes (ehk 1.-6. kl).
- Toimuvad kogu kooliaasta jooksul.
- Tundide eesmärgid:
  - Kujundada arusaamine grupi olulisusest kiusamises.
  - Suurendada empaatiat ohvrite suhtes.
  - Õppida oskusi ohvri toetamiseks ja vastutuse võtmiseks, et mitte lubada kiusamist oma klassis.

Kiusamisesse sekkumine

- Kui koolis märgatakse oletatavat kiusamist, siis
  - täiskasvanu, kes sellest esimesena teada sai, hindab, kas tegemist on kiusamisega, ja annab siis vajadusel juhtumi edasi KiVa-meeskonnale.
  - KiVa meeskonna liikmed:
    - räägivad olukorrast kiusatud õpilasega;
    - arutavad juhtunut kiusamises osalenud õpilastega;
    - viivad lastega läbi järelvestlusi.
  - Klassjuhataja:
    - vestleb mitme ohvri klassikaaslasega, et julgustada neid ohvrit toetama.

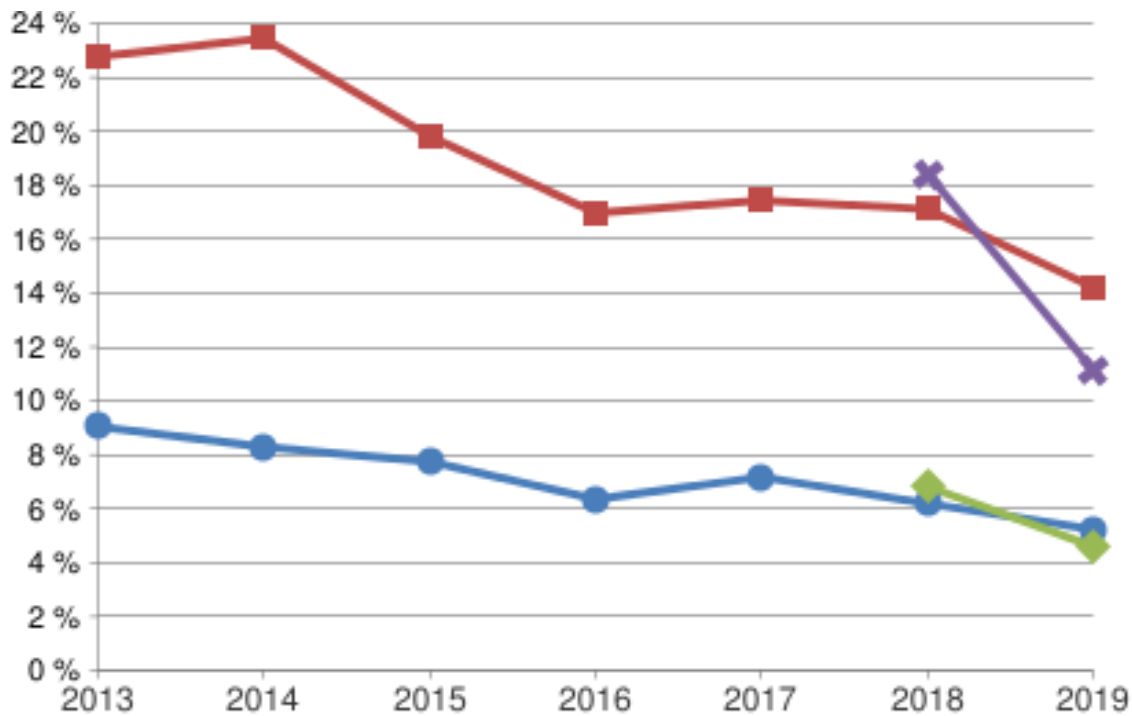
Koostöö lapsevanematega

- KiVa meeskonna liikmed informeerivad lapsevanemaid juhtumitest, millega nad tegelevad.
- Vajadusel kutsutakse lapsevanemad juhtumi arutamiseks kooli, kuid see ei ole tavapärane protseduur.
  - Õpilastele antakse esmalt võimalus ise oma käitumist muuta.

Õpilasküsitlus 2019 kevad

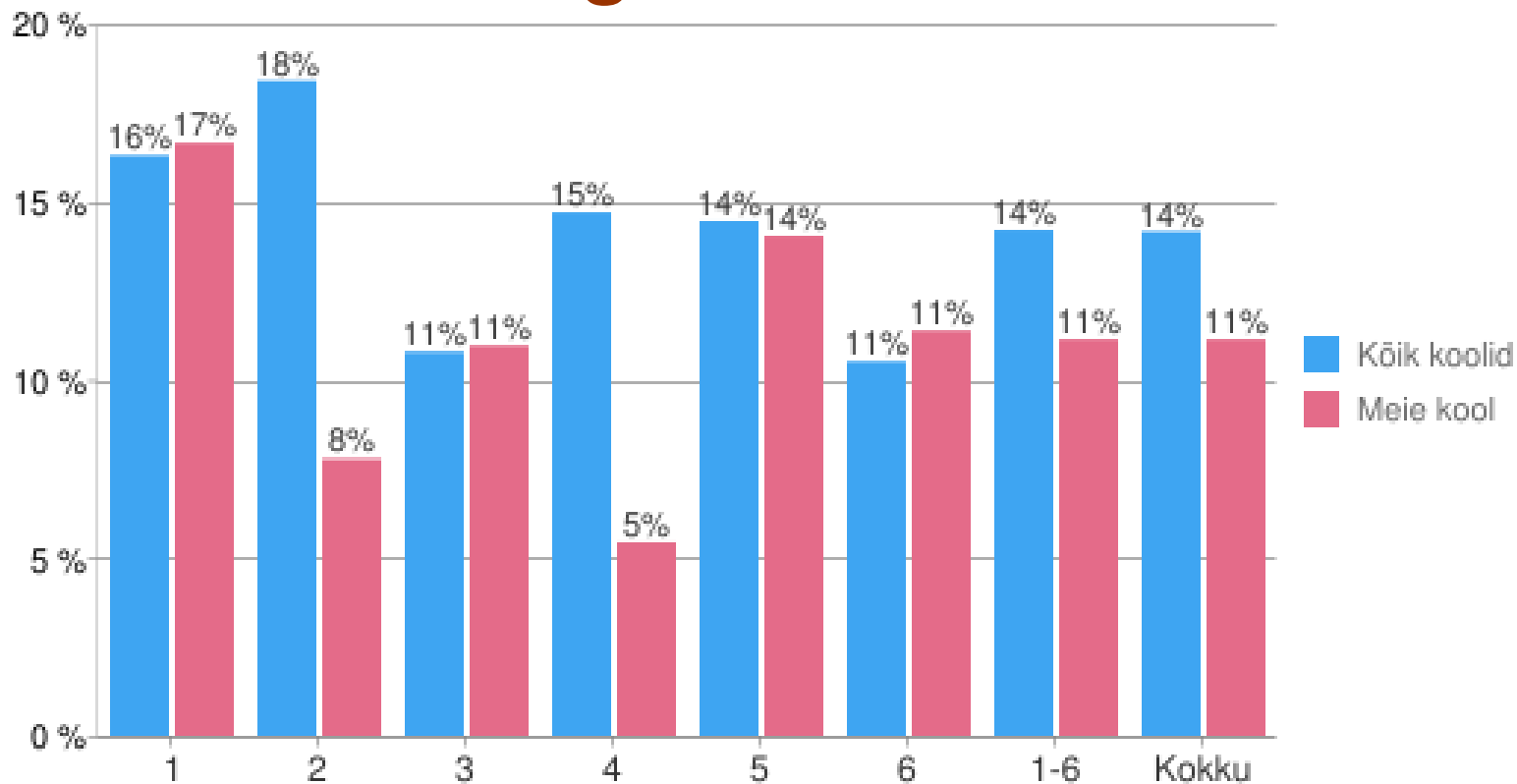

- Kiusamise all kannatamine, Kõik koolid
- Kiusamise all kannatamine, Meie kool
- Teiste kiusamine, Kõik koolid
- Teiste kiusamine, Meie kool

Õpilaste arv igas klassiastmes, keda on kiusatud 2 või 3 korda kuus või sagedamini

Õpilaste tagasiside

Mida oled tänu KiVa-tundidele õppinud/teada saanud ?

- olen teada saanud mis on kiusamine ja mis pole ja mida teha kui kedagi kiusatakse
- olen teada saanud, et kiusamine on väga ebaviisakas ja tuleb appi minna kui kedagi kiusatakse
- kui sulle haiget tehakse ei tohi vastu teha
- kiusamine on korduvalt meelega halva tegemine
- olen õppinud kuidas käituda ning lahendada enda probleeme
- olen rohkem õppinud seda, et tuleb teist kaitsta kui teine inimene ei suuda ennast ise kaitsta
- et kiusamine on ka teise inimesega mitte rääkimine, narrimine ja meelega haiget tegemine

Õpilaste tagasiside

Mis KiVa programmi juures meeldib?

- KiVa tunnid
  - 1) sellepärast, et nendes saame targemaks ja pärast enam ei kiusatud kui tund oli ära olnud
  - 2) sest me räägime, et üksteist ei või kiusata
  - 3) sest nüüd on jäänud kiusamist vähemaks
  - 4) ma õpin käituma ja aitama, siis kui teine laps on hädas oskan teda aidata
- KiVa vestid, tekitavad turvatunnet, aga kutsuvad ka korrale

Mida saavad lapsevanemad kiusamise vähendamiseks teha?

- Suhtu igasse kiusamisolukorda tõsiselt.
- Tee kooliga koostööd.
  - Teavita kooli kiusamisjuhtumitest.
  - Usalda kooli võimekust probleemi lahendada.
- Arutle oma lapsega kiusamise teemadel isegi siis, kui teda ei kiusata või ta ise ei kiusa teisi.
  - Mida teha, kui märkad kiusamist?
- Julgustame lapsi mitte liituma kiusamisega, vaid toetama ohvrit ja rääkima kiusamisest täiskasvanutele!

Kooli KiVa meeskond

- Janyka Vellak, janyka.vellak@vkrk.edu.ee,
782 8108
- Eha Tammo, eha.tammo@vkrk.edu.ee,
782 8103
- Angela Viks, angela.viks@vkrk.edu.ee,
782 8109
- Reelika Reiljan, reelika.reiljan@vkrk.edu.ee,
514 0467
- Kai Laanemaa, kai.laanemaa@vkrk.edu.ee,
782 8107

KIVA AITAB SIND ALATI!

Täna kuulab kõik teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks. Täna kuulab kõik teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

KIUSAMISVABA KOOL

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

KIVA

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Parim kooli abistaja

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

Teie Kivaga parameetrid, mis on teie jaoks ja teie jaoks.

